

LİSE ÖĞRENCİLERİNDE ERGEN ÖZNEL İYİ OLUŞ İLE OLUMLU GELECEK BEKLENTİSİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Ayşe KARAKOÇ¹ Fadime BİNGÖL² Semra KARACA³

Özet: Öznel iyi oluş bireylerin belli açılardan yaşamlarını değerlendirmelerini içerir (Eryılmaz 2010a, Dierer 2003). Ergenlerin kişilik gelişimi açısından öznel iyi oluş anlamlı bir göstergesi olabilecek ve ergenin geleceğe ilişkin beklentileri ile ilişkili olabilecektir. Çalışmada, lise öğrencisi ergenlerin öznel iyi oluşları ile olumlu gelecek beklentileri arasındaki ilişkinin incelenmesi, cinsiyet ve okul başarısı açısından değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırma İstanbul’da iki lisede okuyan 14-19 yaş grubu ergenlerle (n=1208) kurum izinleri ve katılımcılardan aydınlatılmış onam alınarak gerçekleştirilmiştir. Veriler Ergen Öznel İyi Oluş Ölçeği (EÖİÖ) ve Olumlu Gelecek Beklentisi Ölçeği (OGBÖ) kullanılarak toplanmış ve ortalama, standart sapma, yüzdelik, spearman korelasyon, ANOVA, Mann-Whitney U analizleri ile değerlendirilmiştir. Ergenlerin yaş ortalaması 16.66±1.20’dir. EÖİÖ toplam puan ortalamaları 49.53±7.80, OGBÖ toplam puan ortalamaları 19.24±3.73’tür. Ergenlerin öznel iyi oluş düzeyleri arttıkça olumlu gelecek beklentisi de artmaktadır. Ergenlerin cinsiyetleri açısından ile öznel iyi oluş ve olumlu gelecek beklentisi arasında bir fark bulunmamaktadır. Ergenlerin kendilerini başarılı bulduklarında öznel iyi oluş açısından kendilerini daha olumlu değerlendirdikleri ve gelecekte daha olumlu beklentileri olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler : Öznel İyi Oluş, Olumlu Gelecek Beklentisi, Adolesan, Okul Başarısı

THE EXAMINATION OF RELATIONSHIP BETWEEN ADOLESCENTS SUBJECTIVE WELL-BEING AND POZITIVE FUTURE EXPECTATION IN HIGH-SCHOOL STUDENT.

Abstract: Subjective well-being means that the individual’s self-assessment for positive-negative affect and life satisfaction (Eryılmaz 2010a, Dierer 2003). Subjective well-being may be a significant indicator for personality development of adolescents and may be associated for adolescent expectation for the future. This study aimed to examine the relationship between high-school adolescent’s subjective well-being and positive future expectation and the evaluation for gender and school performance. Study was in two high-school in Istanbul and the 14-19 Age adolescent group (n=1208). The institution was based on permissions and informed consent taken from participants. Data collected by Adolescent’s Subjective Well-Being Scale (ADWS) and Positive Future Expectation Scale (PEES) and evaluated by mean, standard deviation, percentage, spearman correlation and ANOVA. Adolescent’s mean age is 16.66±1.20. ADWS total mean score is 49.53±7.80 and PEES total mean score is 19.24±3.73. Higher levels of subjective well-being of adolescent is also increasing expectation of positive future. There is no significant difference between subjective well-being and expectation of positive future for gender of adolescent. May be said that more positive self-evaluated for subjective well-being when adolescents themselves feeling successful.

Key Words: Subjective Well-Being, Positive Future Expectation, Adolescent, School Satisfaction

Bu çalışma 4-7 Ekim 1012/Erzurum, II.Uluslararası, VI.Ulusal Psikiyatri Hemşireliği Kongresinde Poster Bildiri olarak sunulmuştur.

1 Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü.

2 Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü.

3 Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

GİRİŞ

Psikolojide mutluluk; öznel iyi oluş kavramı ile ele alınır. Öznel iyi oluş, bireyin yaşamını değerlendirmesi ve yaşamı hakkında yargı bildirmesi anlamına gelir. Öznel iyi oluş bireylerin belli açılardan yaşamlarını değerlendirmelerini içerir (Eryılmaz 2010a, Eryılmaz 2012, Dierer 2003, Tuzgöl 2007). Çocuk ve ergen iyi oluşu yaşam doyumu, olumlu duyguların yoğunluğu ve olumsuz duyguların azlığı boyutları ile ele alınır (Dierer 2003, Eryılmaz 2010a).

Her yaş grubunda öznel iyi oluş için belirleyici üç önemli faktör vardır. Bu faktörlerden en etkili olanı genetik yatkınlıktır ve yapılan çalışmalarda belirleyici etkisi %50 olarak belirtilmiştir. Duygusal denge, sorumluluk, deneyime açıklık, dışa dönüklük ve yumuşak başlılık gibi özellikler genetik faktörlerin içeriğini oluşturur. İkinci faktör bireyin amaçlı davranışları; düşünülen ya da yapılan günlük aktiviteleri içerir ve %40 etkilidir. (fizyolojik gereksinim, sosyal faaliyetler, inançlar vb.) Üçüncü faktör olan demografik özellikler ise; yaş, cinsiyet, etnik köken, iş, evlilik durumu gibi boyutlar olup öznel iyi oluş üzerine belirleyiciliği %10 olarak açıklanmıştır (Eryılmaz 2010a Eryılmaz ve Ercan 2011).

Okul başarısı motivasyonu artıran bir faktör olarak ele alınabilir. Motivasyon bireyi harekete geçiren içsel ve dışsal güç kaynağıdır. İçsel motivasyonda; öğrenmeye duyulan merak, başarmanın verdiği haz yönlendirici olurken, dışsal motivasyonda diğer bireylerden takdir almak, eleştiriden kaçınmak ve ödül kazanmak yönlendirici etkiye sahiptir (Eryılmaz 2010b). Literatürde ergenlerle yürütülen ve öznel iyi oluşu cinsiyet

ve başarı algısıyla ele alan çalışmalar sınırlıdır (Eryılmaz ve Ercan 2011, Tuzgöl 2007).

Ergenlerin gelecekle ilgili beklentileri yetişkin yaşamlarını belirler. Geleceklerini nasıl gördükleri ise kimlik ve benlik oluşumlarını şekillendirir. Olumlu beklentilerin artması; iyi olma hali, yüksek benlik saygısı ve baş etme yöntemlerinin kullanılması ile ilişkilidir (Şimşek 2012). Gençlerin geleceğe ilişkin beklentileri ve bu beklentilerin gerçekleşmesine yönelik umutları hem onların ruh sağlığını ve yaşantılarından hoşnut olma düzeylerini etkileyebilmekte hem de toplumun değişim ve gelişim yönünü belirleyebilmektedir (Yavuzer ve ark. 2005).

Olumlu gelecek yönelimine sahip bireyler gelecek konusunda iyimser ve umutludur, amaçlarına ulaşmak için çaba gösterirler (Eryılmaz 2011b). Gelecek hakkındaki beklentiler ergenler için önemli kararların alındığı bu dönemde daha önemli olabilecektir çünkü; beklentiler kararların alınmasında en güçlü motivasyondur. Beklenti ve başarı algısı karşılıklı olarak birbirini etkilemektedir (Şimşek 2012). Ergenlerin gelecekle ilgili beklentileri farklılık gösterebilse de kültürlerarası yapılan çalışmalar bu beklentilerin üç başlıkta yoğunlaştığını göstermektedir. Bunlar; kariyer, aile ve romantik ilişkilerdir (Yavuzer ve ark. 2005)

Ergenlerin iyi oluşları yüksek olduğunda ruh sağlıkları da olumlu etkilenecektir. İyi oluşu etkileyen içsel ve dışsal faktörlerin belirlenmesi önemlidir. Öznel iyi oluş ve gelecek yönelimi ile ilgili çalışmaların çoğunun yetişkinlere yönelik olduğu görülmüştür. Ergenlere yönelik iyi oluş ve olumlu gelecek beklentisi arasındaki ilişkinin incelendiği çalışmaların (Eryılmaz 2011b) çok az

olduğu göz önüne alındığında çalışma sonuçları önemlidir.

AMAÇ

Bu çalışma; lise öğrencisi ergenlerin öznel iyi oluşları ve olumlu gelecek beklentileri arasındaki ilişkinin cinsiyet ve okul başarı algısı ile değerlendirilmesi açısından literatüre katkı sağlamak amacıyla planlanmıştır.

KAPSAM

Araştırma İstanbul'da, iki genel lisede öğrenim gören 14-19 yaş grubu ergenlerle (n=1208) yapılmıştır. Çalışmanın yapılacağı okulların seçiminde ulaşılabilirliği dikkate alınmıştır. İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Milli Eğitim Komisyonunun 11.05.2012 tarihli onayı ile çalışmaya başlanmıştır. Katılımcıların aydınlatılmış onamları alınmıştır.

Çalışmada örneklem seçimi yöntemine gidilmemiş araştırmaya katılmayı kabul eden ergenler araştırma kapsamına alınmıştır.

YÖNTEM

Araştırmada sosyo-demografik veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan "Bilgi Formu", öznel iyi oluşla ilgili veriler "Ergen Öznel İyi Oluşu Ölçeği (EÖİÖ)" ve gelecek beklentisine ilişkin veriler "Olumlu Gelecek Beklentisi Ölçeği (OGBÖ)" kullanılarak toplanmıştır.

Bilgi Formunda ergenlerin sosyo- demografik verileri ve kendi beyanlarına göre okul başarı algıları (çok iyi, iyi, orta, kötü, çok kötü) değerlendirilmiştir.

Ergen Öznel İyi Oluşu Ölçeği (EÖİÖ): Eryılmaz tarafından geliştirilmiş kendini değerlendirme ölçeğidir. Ölçek 4 boyutlu ve 15 maddeden oluş-

maktadır. Ölçeğin total Cronbach Alfa değeri .86 olup alt boyutları için bu değer aile ilişkilerinde doyum (AİD); .83, yaşam doyum (YD); .81 , olumlu duygular (OD); .66 ve önemli kişilerle ilişkilerde doyum (ÖKİD) için; .73 olarak belirlenmiştir. EÖİÖ 4'lü likert tipinde olup, alınabilecek en yüksek puan 60'tır. Toplam puanların yüksekliği genel olarak ergenin yüksek iyi oluşunu, her bir alt boyuttan alınan yüksek puan da ergenin kendisini aynı alanda olumlu değerlendirdiğini göstermektedir (Eryılmaz 2009). Bu çalışmada ölçeğin alfa güvenirlik katsayısı 0.88'dir.

Olumlu Gelecek Beklentisi Ölçeği (OGBÖ):

İmamoğlu tarafından geliştirilmiş kendini değerlendirme ölçeğidir. Bireylerin kişisel gelecekleri hakkındaki beklentilerinin olumluluk derecesini ölçen ölçek beş maddeden oluşmaktadır. Ölçek 4'lü likert tipinde olup, alınabilecek en yüksek puan 20'dir. Ölçekten alınan puanların yüksekliği ergenin gelecekte olumlu beklentileri olduğunu göstermektedir (İmamoğlu ve Edwards 2007). Ölçeğin alfa güvenirlik katsayısı .85 olup bu çalışma için 0.82'dir.

UYGULAMA

Çalışmanın örneklemi oluşturarak ergenlerin sosyodemografik özelliklerine ilişkin veriler tanımlayıcı istatistiksel analizler kullanılarak değerlendirilmiştir. Çalışmada yaş dışındaki veriler normal dağılıma uygunluk göstermediği için nonparametrik testler ile analiz edilmiştir. Ölçeklerin karşılaştırılmasında; başarı algısı için ANOVA, cinsiyet için Mann-Whitney U analizleri kullanılmıştır. Ergen öznel iyi oluşu ile olumlu gelecek beklentisi arasındaki ilişkiler Spearman korelasyon analizi ile karşılaştırılmıştır.

BULGULAR

Ergenlerin yaş ortalaması 16.66 ± 1.20 'dir. Ergenlerin %51.7'si kız, %49.9'unun annesi ilköğretim mezunu, %88.9'u çekirdek aile üyesidir (Tablo 1). Ergenlerin %51.1'i kendini orta düzeyde başarılı olarak tanımlamaktadır. EÖİÖ toplam puan ortalamaları 49.53 ± 7.80 , OGBÖ toplam puan ortalamaları 19.24 ± 3.73 'tür.

Ergenlerin OGBÖ puan ortalamaları ile EÖİÖ toplam puan ($r=.47$, $p<0.01$), aile ilişkilerinde doyum ($r=.41$, $p<0.01$), yaşam doyumunu ($r=.28$, $p<0.01$), önemli kişilerle ilişkilerde doyum ($r=.39$, $p<0.01$) ve olumlu duygular ($r=.41$, $p<0.01$) alt boyutlarında pozitif yönde istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler bulunmuştur.(Tablo 2)

Ergenlerin cinsiyetine göre bakıldığında; EÖİÖ ve OGBÖ toplam puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$).

Cinsiyet açısından EÖİÖ'nin yaşam doyumunu alt boyutunda kızlar ile erkekler arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuş olup, ($Z=1.98$; $p=0.04$), erkeklerin yaşam doyumunu kızlara oranla daha yüksektir.

Başarı durumuna göre ise OGBÖ ($F=6.31$, $p=0.000$); EÖİÖ toplam puan ($F=6.26$, $p=0.000$) ve tüm alt boyutları arasında (AİD $F=5.24$, $p=0.000$; YD $F=2.57$, $p=0.03$; OD $F=5.08$, $p=0.000$ ve ÖKD $F=4.12$, $p=0.003$) istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur.

Tablo 1. Sosyo-Demografik Özellikler

Sosyo-demografik Özellikler (N=1208)	n	%
Cinsiyet		
Kız	624	51.7
Erkek	584	48.3
Aile tipi		
Çekirdek aile	1074	88.9
Geniş aile	88	7.3
Parçalanmış aile	41	3.4
Cevaplanmamış	5	0.4
Anne iş durumu		
Ev hanımı	960	79.4
Çalışıyor	248	20.6
Baba iş durumu		
Çalışıyor	1039	86.0
Çalışmıyor	150	12.4
Cevaplanmamış	19	1.6

Tablo 2. Olumlu Gelecek Beklentisi Ve Öznel İyi Oluş Arasındaki İlişkiler

	OGBÖ	EÖİÖ	AİD	OD	YD	ÖKİD
OGBÖ						
EÖİÖ	47 **					
AİD	.41 **	.79**				
OD	.41 **	.77**	.49 **			
YD	.28 **	.73**	.41 **	.43**		
ÖKİD	.39 **	.83**	.65 **	.52**	.50**	

$r=\text{Speraman Korelasyon}$ $**p < .01$

SONUÇ

Çalışmada lise öğrencisi ergenlerde öznel iyi oluş ile olumlu gelecek beklentisi arasındaki ilişki incelenerek cinsiyet ve okul başarısı açısından değerlendirilmiştir. Literatürde olumlu gelecek yönelimine sahip bireylerin daha umutlu ve iyimser olduğu ve genel olarak iyi oluşu olumlu etkilediği bildirilmiştir (Eryılmaz 2011b, Şimşek 2012). Bu çalışma ergenlerin öznel iyi oluş ve olumlu gelecek beklentilerinin cinsiyet ve okul başarısına göre değerlendirilmesi açısından literatüre katkı sağlayabilir.

Çalışmada ergenlerin iyi oluş (49.53 ± 7.80) ve olumlu gelecek beklentisi toplam puan ortalamaları (19.24 ± 3.73) olup ölçeklerin toplam puanlarına yakın bulunmuştur. Yapılan çalışmalarda kullanılan farklı ölçekler olsa da Türk ergenlerde öznel iyi oluş ve olumlu gelecek beklentisi orta düzey ve üzerinde bulunmuştur (Şimşek 2012, Eryılmaz 2011a). Özellikle Eryılmaz (2011b)'ın çalışmasında çalışmamızın sonuçlarımıza oldukça

benzer olarak ergen öznel iyi oluş puanı 49.58 ve olumlu gelecek beklentisi puanı 19.54 olarak belirtilmiştir.

Wu ve Zhou (2010) Çin'de yaptıkları çalışmada ergenlerin öznel iyi oluş puanlarını ortalamının biraz üzerinde belirlemişler ayrıca okul başarısı ile pozitif yönde anlamlı ilişki açıklamışlardır. Tuzgöl'ün (2010) çalışmasında ise Afrikalı ve Türk üniversite öğrencilerinin öznel iyi oluşları karşılaştırılmış olup Türk öğrencilerin öznel iyi oluş puan ortalamaları ölçeğin üst sınır toplam puan ortalamasına yakın bulunmuştur.

Çalışmada Olumlu Gelecek Beklentisi ile Ergen Öznel İyi Oluşu, aile ilişkilerinde doyum, önemli kişilerle ilişkilerde doyum ve olumlu duygular alt boyutları arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. Ergenlerin olumlu gelecek beklentisi ile öznel iyi oluşları birlikte yükselmektedir.

Literatürde öznel iyi oluş ile ilişkili pek çok faktör karşılaştırılmıştır. Öznel iyi oluş; yaşam doyumu, ailesel etkenler, algılanan sosyal destek ve özsaygı gibi pek çok faktörle ilişkilendirilmiş

(Özmete 2011, Yang and Wong 2008, Eryılmaz 2011a, Cicogni 2008, Salami 2011, Tuzgöl 2010), özellikle akademik motivasyon ve başarının öznel iyi oluşu olumlu yönde etkilediği belirtilmiştir (Eryılmaz ve Aypay 2011a, Türkmen 2012, Eryılmaz ve Aypay 2011b, Caprora 2006, Aypay ve Eryılmaz 2011). Ergenlik döneminde okul başarısı bireyi harekete geçiren içsel ve dışsal güç kaynağı olan motivasyonu artıran bu faktördür. (Eryılmaz 2010b). Bu anlamda okul başarısının hem motivasyonu artırarak ergenin amaçları doğrultusunda çaba sarf etmesini kolaylaştırabileceği hem de sosyal ve ailesel onay almayı sağlayarak iyilik haline olumlu katkısı olabileceği düşünülebilir.

Çalışmada cinsiyet ve öznel iyi oluş toplam puanı arasında anlamlı bir ilişki olmadığı sadece yaşam doyumu alt boyutunda anlamlı farklılık olduğu bulunmuştur. Literatürde belirtildiği gibi demografik özellikler öznel iyi oluşu %10 oranında etkilemektedir (Eryılmaz 2010a). Bu durum farklı çalışmalarda cinsiyet faktörünün etkisinin anlamlı/anlamsız olabileceğini düşündürebilir.

Şimşek (2012) lise öğrencilerinde yaptığı çalışmada benzer olarak öznel iyi oluş ile cinsiyet arasında anlamlı ilişki bulunmadığını belirlemiştir. Eryılmaz çeşitli yaş gruplarında yaptığı çalışmasında 14-17 yaş ergenlerde cinsiyet ve öznel iyi oluş arasında anlamlı ilişki bulunmadığını, 26-45 yaş yetişkinlerde anlamlı ilişki bulunduğunu ifade etmiştir (Eryılmaz-Ercan 2011). Çalışma sonuçları cinsiyetin ergenlik döneminde iyi oluş ile ilişkili olmadığı göstermekte olup çalışma sonuçlarımız ile örtüşmektedir.

Çalışmada cinsiyet ile olumlu gelecek beklentisi arasında anlamlı bir ilişki olmadığı bulunmuştur.

Ülkemizde yapılan bir diğer çalışmada (İmamoğlu ve Edward 2007) geleceğe ilişkin yönelimlerde cinsiyet farklılığı bulunmadığını belirlenmiştir ve bu sonuç çalışmamız sonucuyla örtüşmektedir. Gelecek beklentisinin geçmiş, şu an ve geleceğin zihinsel fotoğrafı olarak tanımlanan zaman perspektifi kavramıyla ele alındığı, Ferrari ve ark (2010)'nın 11-14 ve 15-18 yaş ergenlerde yaptıkları çalışmada zaman perspektif düzeyinin kızlarda daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu farklılığa zaman yönelimini farklı biçimlerde ele alınmış olmasının ve bu çalışmaların farklı toplumlarda yapılmış olmasının neden olabileceği düşünülmüştür.

Cinsiyet açısından öznel iyi oluşun yaşam doyumu alt boyutunda kadınlar ile erkekler arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuş olup, erkeklerin yaşam doyumu kadınlara oranla daha yüksektir. Tuzgöl (2007)'ün üniversite öğrencilerinde yaptığı çalışmasında yaşam doyumu ile cinsiyet, arasında anlamlı farklılaşma belirlemiş ve kızlarda yaşam doyumu daha yüksek bulunmuştur. Tuzgöl'ün çalışması bizim çalışmamızda yaşam doyumu alt boyutu ile cinsiyet arasında bulunan anlamlı farklılık açısından benzerdir. Ancak Tuzgöl'ün çalışmasında kızlarda daha yüksek yaşam doyumu belirlenmesi çalışma gruplarının farklı yaş grupları olması ile açıklanabilir.

Başarı durumuna göre olumlu gelecek beklentisi, ergen öznel iyi oluş ($F=6.26$, $p=0.000$) ve tüm alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Başarı durumu yükseldikçe ergenlerin olumlu gelecek beklentisi ve yaşam doyumu, olumlu duygular, önemli kişilerle ilişkilerde doyum ve aile ilişkilerinde doyumu yükseltmektedir. Literatürde okul başarısı ve okul

performansının ergen öznel iyi oluş ve olumlu gelecek beklentisi ile anlamlı düzeyde ilişki olduğu bildirilmiştir (Şimşek 2012, Who and Zhou 2010, Eryılmaz ve Aypay 2011a, Tuzgöl 2007, Tuzgöl 2010). Ergenin kendini başarılı olarak algılamasının hem iyi oluş halini hem de olumlu gelecek beklentilerini yükselttiği söylenebilir.

Sonuç olarak; ergenlerin iyi oluş halini belirleyebilmek ve yükseltebilmek koruyucu ruh sağlığı hizmetleri açısından önemlidir. Çalışma sonuçları ergenlerin öznel iyi oluşunun ortalamanın üzerinde olduğunu, cinsiyetin öznel iyi oluşu toplam puanı arasında anlamlı bir ilişki olmadığı sadece yaşam doyumu alt boyutunda erkeklerin kızlardan daha yüksek doyum yaşadıklarını göstermiştir. Ergenlerin cinsiyetlerinin olumlu gelecek beklentilerini etkilemediği, başarı durumunun ise olumlu gelecek beklentisi, yaşam doyumu, olumlu duygular, önemli kişilerle ilişkilerde doyum ve aile ilişkilerinde doyum olmak üzere genel olarak öznel iyi oluşlarını yükselttiğine ilişkin çalışma sonuçlarının koruyucu sağlık hizmetlerinin sunumunda kanıt oluşturabileceği söylenebilir. Bu bağlamda iyi oluşu geliştirebilecek uygulamaların denendiği çalışmalar yapılması önerilebilir.

KAYNAKÇA

1. Aypay A., Eryılmaz A., (2011). "Relationship Of High School Student's Subjective Well-Being And School Burnout", International Online Journal Of Educational Sciences, 3:1, pp.181-199.
2. Caprora G.V., Steca P., Gerbino M., Paciello M., Vechio G.M., (2006). "Looking For Adolescents' Well-Being: Self-Efficacy Belief As Determinants Of Positive Thinking And Happiness", Epidemiologic & Psychiatrica Sociale, 15:1, pp.30-43
3. Cicogni E., Albenesi C., Zani B., (2008). "The Impact Of Residential Context On Adolescent's Subjective Well-Being", Journal Of Community & Applied Social Psychology, 18, pp. 558-575.
4. Diener E., Oishi S., Lucas R.E., (2003). "Personality, Culture And Subjective Well-Being. Emotional And Cognitive Evaluation Of Life", Annual Rev. Psychol, 54, pp.403-425.
5. Eryılmaz A., (2009). "Ergen Öznel İyi Oluş Ölçeğinin Geliştirilmesi", Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 7:4, pp.: 975-989
6. Eryılmaz A., (2010a). "Ergenler İçin Öznel İyi Oluşu Artırma Stratejileri Ölçeğinin Geliştirilmesi", Türk Psikolojik Danışma Ve Rehberlik Dergisi, 4:33, pp.81-88.
7. Eryılmaz A., (2010b). "Ergenlerde öznel iyi oluşu artırma stratejilerini kullanma ve akademik motivasyon arasındaki ilişki", Klinik Psikiyatri, 13, pp.77-84.
8. Eryılmaz A., (2011a). "Ergenlerin Öznel İyi Oluşlarıyla Aile Ortamları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi", Aile Ve Toplum, 7:24, pp.:93-101.
9. Eryılmaz A., (2011b). "Ergen Öznel İyi Oluşu İle Olumlu Gelecek Beklentisi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi", Düşünen Adam Psikiyatri Ve Nörolojik Bilimler Dergisi, 24, pp. 209-215.
10. Eryılmaz A., (2012). "Mental Control: How To Adolescents Protect Their Subjective

- Well-Being?", *Düşünen Adam Psikiyatri Ve Nörolojik Bilimler Dergisi*, 25, pp. 27-34.
11. Eryılmaz A., Aypay A., (2011a). "Ergenlerin Derse Katılmaya Motive Olmaları İle Öznel İyi Oluşları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi", *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*. 8:1, pp.1220-1233.
 12. Eryılmaz A., Aypay A., (2011b). "Ergen Öznel İyi Oluşu Ve Kimlik Statüsü İlişkisinin İncelenmesi", *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16, pp.167-179.
 13. Eryılmaz A., Ercan L., (2011). "Öznel İyi Oluşun Cinsiyet, Yaş Grupları Ve Kişilik Özellikleri Açısından İncelenmesi", *Türk Psikolojik Danışma Ve Rehberlik Dergisi*, 4:36, pp.139-151.
 14. Ferrari L., Nota L., Soresi S., (2010). "The Perspective And Indecision In Young And Older Adolescents", *British Journal Of Guidance Counselling*, 38:1, pp.61-82.
 15. İmamoğlu O., Edwards A.G., (2007). "Geleceğe İlişkin Yönelimlerde Benlik Tipine Bağlı Farklılıklar", *Türk Psikoloji Dergisi*, 22:60, pp.115-132.
 16. Özmete E., (2011). "Subjective Well-Being :A Research On Life Satisfaction As Cognitive Component Of Subjective Well-Being". *International Journal Of Academic Research*, 3:4, pp. 55-61.
 17. Salami S.O., (2011). "Personality And Psychological Wel-Being Of Adolescents:The Moderating Role Of Emotional Intelligence", *Social Behavior And Personality*. 39:6, pp.785-794.
 18. Şimşek H., (2012). "Güney Doğu Anadolu Bölgesindeki Lise Öğrencilerinin Gelecek Beklentileri Ve Gelecek Beklentilerini Etkileyen Faktörler", *Kurumsal Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5:1, pp. 90-109
 19. Tuzgöl Dost M.,(2010). "Güney Afrika Ve Türkiye'deki Üniversite Öğrencilerinin Bazı Değişkenlere Göre Öznel İyi Oluşları Ve Yaşam Doyumlarının İncelenmesi", *Eğitim Ve Bilim*, 35:158, pp.75-89.
 20. Tuzgöl Dost M., (2007). "Üniversite Öğrencilerinin Yaşam Doyumunun Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi", *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2:22, pp. 132-143.
 21. Türkmen M., (2012). "Öznel İyi Oluşun Yapısı Ve Ana-Baba Tutumları, Özsaygı Ve Sosyal Destekle İlişkisi.Bir Model Sınaması", *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6:1, pp.41-73.
 22. Whu D., Zhou T., (2010). "Subjective Well-Being Of Sichuan Adolescents From Han, Qiang And Yi Nationalities", *Health*, 2:10, pp. 1208-1214.
 23. Yang A., Wong D., Li T.,Teng F., (2008). "The Impact Of Adult Attachment And Parental Rearing On Subjective Well-Being In Chinese Late Adolescents", *Social Behavior And Personality*, 36:10, pp.1365-1378
 24. Yavuzer H., Demir İ., Meşeci F., Sertelin Ç.,(2005). "Günümüz Gençliğinin Gelecek Beklentileri" *Hasan Ali Yücel Eğitim fakültesi Dergisi*, 2, pp.93-103.